

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ PRAVIENIŠKIŲ PATAISOS NAMUS-ATVIRAJĄ KOLONIJĄ

2022-10-14 Nr. 4D-2022/1-844
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2022 m. liepos 15 d. gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundą dėl Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos (toliau vadinama ir – Pravieniškių PN-AK) pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai išnagrinėjus Pareiškėjo kreipimąsi bei netinkamai įrengus laisvalaikio kambarį (toliau vadinama ir – Skundas).

2. Skunde, be kitų aplinkybių, buvo rašoma:

2.1. „Š.m. kreipiausi į 3 sektoriaus administraciją su skundu 2022-06-10 Nr. 72(9-10)1754, kad ši paaiškintų, kodėl 10-9 būriuose nėra įrengtas poilsio kambarys. O 2022-07-04 Nr. 7-3654 man buvo atsakyta, kad [...] būryje 9-10 yra laisvalaikio poilsio kambarys“. (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „[9-10 būryje] jame nėra jokio kambario [laisvalaikio]. Nėra jokių baldų ir žaidimų inventoriaus. Yra apytuštis kambarys, kuriame yra santechnikos mazgas su varvančiais mazgo sujungimais ir smarve nuo drėgmės.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašė ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierės, Seimo kontrolierių įstaigos vadovės 2022 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. 11P(e)-12 2022 m. liepos 25 d. buvo atliktas Skundo aplinkybių tyrimas vietoje – Pravieniškių PN-AK patalpose (Pravieniškių g. 5, Pravieniškių k., Kaišiadorių r.).

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Pataisos įstaigų (tardymo izoliatorių) įrengimo ir eksploataavimo taisyklių, patvirtintų 2020 m. gruodžio 21 d. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus įsakymu Nr. V-389 (toliau vadinama – Taisyklės):

„6. Įkalinimo įstaigoje nuteistųjų, kurie priskirti lengvajai ir paprastajai grupei,

gyvenamuosiuose korpusuose įrengiamos šios patalpos:

[...]

6.8 *punktas* – „laisvalaikio (užsiėmimų) kambarys (kiekvienam būriui);

[...]

7. Kai esamose įkalinimo įstaigose dėl nuteistųjų gyvenamųjų korpusų pastatų konstrukcijos yra išimtinių aplinkybių, kliudančių įrengti Taisyklių 6.6–6.12 punktuose nurodytas patalpas kiekvienam būriui, ir nuteistųjų judėjimas būriuose neribojamas, šios patalpos gali būti įrengiamos dviem būriams (išskyrus laisvalaikio kambarį, kuris turi būti įrengiamas kiekvienam būriui)“.

6. Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2017 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. V-245 „Dėl laisvės atėmimo vietų patalpų aprūpinimo baldais ir kitu inventoriumi normų patvirtinimo“ (toliau vadinamas – Įsakymas):

„3. Užimtumo kambarys

3.1.	Stalas	Pagal poreikį
3.2.	Suolas arba kėdė, arba taburetė	Pagal poreikį
3.3.	Knygų spinta arba lentyna	Pagal poreikį
3.4.	Spintelė	Pagal poreikį
3.5.	Stendas	Pagal poreikį
3.6.	Televizorius	1 vnt.
3.7.	Šiukšlių dėžė	1 vnt.“

7. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau vadinama – Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), aktualios nuostatos:

„42. Į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas. [...].

[...]

45. Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

[...]

47. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“

Tyrimo išvados

8. Pareiškėjas skundėsi, kad 9, 10 būriuose nėra įrengto laisvalaikio užimtumo kambario.

Jis 2022-06-10 Pravieniškių PN administracijai pateikė kreipimąsi Nr. 72(9-10)1754, kuriame pasiteiravo, kodėl 3 sektoriuje nėra įrengta laisvalaikio užimtumo kambarių. Pareiškėjas nesutinka su atsakyme pateikta informacija, kuri, jo manymu, yra melas.

9. Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklėse nustatyta, kad į Pareiškėjo prašymą institucija turi atsakyti tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas, šiuo konkrečiu atveju – raštu, atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant administracinę paslaugą arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (šios pažymos 8 punktas).

10. Pravieniškių PN 2022-07-04 Pareiškėjui pateikė atsakymą Nr. 7-3654, kuriame nurodė, kad laisvalaikio kambarys yra įrengtas 10 būrio gyvenamajame korpuse. Rašte taip pat pateikta informacija, apie kitas laisvalaikio užimtumo priemones ir būdus, kuriais galima pasinaudoti nuteistiesiems, priskirtiems drausmės grupei. Atsakyme nurodyta ir rašto apskundimo tvarka.

Įvertinus Skundo tyrimo metu surinktą informaciją konstatuotina, kad Pravieniškių PN administracija Pareiškėjui pateikė jį dominančią informaciją, taip pat paaiškino apie kitus laisvalaikio užimtumo būdus, kuo galima pasinaudoti ne vien laisvalaikio kambaryje. Todėl Pareiškėjo Skundo dalis dėl netinkamai išnagrinėto kreipimosi yra atmestina.

11. Vadovaujantis nustatytu teisiniu reglamentavimu (pažymos 5 ir 6 punktai), įkalinimo įstaigose kiekviename būryje turi būti įrengiamas laisvalaikio užimtumo kambarys. Laisvalaikio užimtumo kambaryje turi būti: stalas, suolas arba kėdė, arba taburetė, knygų spinta arba lentyna, spintelė, stendas (pagal poreikį), taip pat televizorius – 1 vnt. ir šiukšlių dėžė – 1 vnt.

12. Skundo aplinkybių tyrimo vietoje metu (2022 m. liepos 25 d.) nustatyta, kad patalpoje, kuri įvardijama kaip laisvalaikio-poilsio kambarys, esančioje 9 būryje, yra: du stalai, dvi kėdės, šiukšliadėžė, spinta ir veikiantis televizorius. Nors laisvalaikio-poilsio kambaryje yra visas būtinas inventorių, kuris nurodytas Įsakymo nuostatose, tačiau apklausus atsitiktinai pasirinktų kamerų nuteistuosius 9 ir 10 būryje, jie teigė, kad užsiėmimai minėtoje patalpoje nevyksta, nuteistieji į ją nėra vedami, nors išsakė poreikį leisti laisvalaikį (organizuoti žaidimus, varžybas) ir su kitais nuteistaisiais, ne tik su toje pačioje kameroje esančiais asmenimis. Nuteistieji pažymėjo, kad stalo žaidimai ir kitos priemonės užsiėmimams, esant poreikiui, išduodami į kameras. Pareigūnų ir nuteistųjų teigimu, tai yra *vienintelė patalpa* 9 ir 10 būriams, skirta užsiėmimams ir kitoms veikloms už kameros ribų. Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Pravieniškių PN nebuvo laikomasi Taisyklėse nustatytą reikalavimų, kad laisvalaikio kambarys turi būti įrengiamas *kiekvienam būriui*.

13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundo dalis dėl laisvalaikio kambario neįrengimo 10 būryje yra pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Pravieniškių PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai įrengus laisvalaikio kambarį, pripažinti **pagrįstu**.

15. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X Skundo dalį dėl Pravieniškių PN pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai išnagrinėjus jo kreipimąsi, **atmesti**.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

16. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Pravieniškių pataisos namų-atvirosios kolonijos direktoriui** rekomenduoja imtis priemonių, kad tiek 9, tiek ir 10 būryje būtų įrengti poilsio-laisvalaikio kambariai, atitinkantys teisės aktuose nustatytus reikalavimus, bei pagal galimybes juose aktyviau būtų organizuojamos laisvalaikio užimtumo veiklos.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė